HalmstadBudet

Ett nyhetsbrev till Gamla Halmstads medlemmar Årg. 13 Nr 1/2017

Torgny är föreningens filmvisnings-mästare

Torgny hittade filmer och körde dem på projektorn och insåg vilken kulturskatt de utgjorde

Foto: Christel Ek

Torgny Ahlgren är Gamla Halmstads ”filmfantast” och något av föreningens ansikte utåt. 2016 avgick han ur styrelsen efter tio år och efter sina fina insats utsågs han till hedersmedlem. Men han släpper inte taget om föreningsarbetet och är – om än i mer begränsad utsträckning – aktiv i Gamla Halmstad genom bland annat filmvisningar för föreningar, företag med flera.

- När det var som mest kunde jag ha tre filmvisningar av föreningens historiska filmer i veckan. Men nu får jag hålla ner på verksamheten även om jag inte upphör helt, säger Torgny, som under sin år som kassör i styrelsen såg till att budgeten gick ihop och att

fortsättning på nästa sida….

Välkommen till vårmöte

Tisdag den 25 april kl 18.30
i Immanuelskyrkan, Strandgatan 20

Boken om ”Jutan” i Oskarström

Sven-Olof Olsson berättar om hans och Gamla Halmstads bok ”Från säck till vägg”. Bo Persson från Oskarströms samhällsförening berättar om Oskarström idag och i framtiden.

Kassaböckerna stämde. Men han har också varit den, kan undertecknad intyga, som satte guldkant på styrelsemötena genom sitt goda humör och förmåga att skoja och dra roliga historier. Halmstaddialekten går inte att ta fel på….

Föreningen har snart närmare hundratalet filmer som berättar om stadens mer moderna historia. Det är filmer som väcker genklang hos många äldre Halmstadbor. På Torgnys egen tre-i-topplista står Kring ett torg, Invigningen av Torggaraget och Domus samt som tredje titel en film om Danmarksfärjan Prins Bertil. Samtliga berör åren under sent 1950-tal och fram till mitten av 1960-talet.

- De här filmerna är också de mest efterfrågade när föreningar eller andra hör av sig, intygar han.

Men i Gamla Halmstads dvd-hylla finns också en rad andra titlar, exempelvis filmer om Flickskolan, Läroverket, Hamnen eller något annat välkänt i staden. En annan favorit är den där Olle Carlsson, biografvaktmästare på gamla biografen Figaro och grundaren av Halmstads filmstudio berättar om Norre Katts park i ord och bild.

Torgny arbetade under en lång rad av år inom Halmstads kommun som ansvarig chef för kontorsservicen, en verksamhet som flyttade in i den nya Rådhusdelen 1982.

- Jag brukade säga att cirkeln därmed slöts för min del. Ungefär där, i ett numer rivet hus på Hospitalsgatan, föddes jag nämligen 1944 eftersom mina föräldrar inte hann in till lasarettet, berättar han med glimten i ögat.

Torgny är också den som varit starkt bidragande till att kommunens skatt av gamla filmer, gömda på dammiga hyllor i kommunarkivet, inte skingrats eller rent av förstörts.

- Jag hittade filmerna och körde dem på projektorn. Då insåg jag vilken kulturskatt de utgjorde och såg till att de kom under kulturförvaltningens skydd. Men när sedan inget hände tog jag tag i ett digitalisera filmerna och 2007 började jag med visningar.

Medlem i Gamla Halmstad har Torgny varit sedan 1972. Han berättar hur det gick till när han ”värvades”. Det var då lokalhistorikern Ludvig Kollberg besökte kontorsservice och fick syn på den nyanställde unge mannen:

- Här är ju ett nytt ansikte. Är ni medlem i föreningen Gamla Halmstad? Det gick inte att säga nej…

Anders Aili

Frigymnasters historia i ny bok

Lars-Gunnar Wirdheim har under sina 64 år i föreningen varit både ordförande klubbdirektör, konsulent. Givetvis har han också varit utövande frigymnast under dessa år.

Halmstad Frigymnaster fyller 75 år i år och det firas med utgivning av en bok i två band om föreningens historia. Det är ett omfattande verk som förtjänar respekt för det nedlagda arbetet.

Bakom boken står Lars-Gunnar Wirdheim som under sina 64 år i föreningen – hittills – haft en rad olika uppdrag. Förutom att ha varit ordförande och ledamot i olika kommittéer har han även fungerat som konsulent och klubbdirektör 30 år i rad. Givetvis har han också varit utövande frigymnast under dessa år.

Nu kan han lägga historieförfattare till sina uppdrag i föreningen som grundades 1940 och idag har sin verksamhet i Söndrumshallen utanför Flygstaden.

Det är ett mycket omfattande arbete som Lasse har utfört. Boken innehåller nämligen hela 640 sidor och drygt 1300 bilder.

Den består av två delar; 1940-talet-1980-talet inklusive förhistoria, samt 1990-talet-2010-talet. Boken beskriver föreningen i stort som smått, decennium för decennium på ett systematiskt och lättöverskådligt sätt. Alla frigymnaster kan hitta ”sin” tid och känna igen sig i boken.

Boken bygger på fakta från styrelseprotokoll, årsmötesprotokoll, verksamhetsberättelser, skrivelser med mera. Vidare ingår minnesbilder från ett stort antal frigymnaster ur olika generationer liksom från utomstående personer inom exempelvis Halmstads kommun och Svenska Gymnastikförbundet. Det är personer med en eller annan koppling till HFG – sist men inte minst har förstås Lasse grundat historiken på egna minnen.

För alla frigymnaster och övriga som vill lära känna HFG på djupet utgör boken en rik och unik källa. Boken finns i bokhandeln.

Anders Aili

När jag sätter mig för att skriva detta har jag just läst en artikel i Hallandsposten som redovisar kommunens enkät om hur centrum i Halmstad skall utvecklas. Det är ingen överraskning att man vill ha fler butiker, restauranger, caféer och uteserveringar, men det är glädjande att läsa att många uppskattar äldre bebyggelse och arkitektur och att många vill ha ett levande centrum och gröna värden med blommor, träd, bänkar och bord. I år blir det upp till bevis då Storgatan och norra delen av Stora Torg byggs om. Uteserveringarna kommer att finnas kvar, men hur skall man kombinera det med att lyfta fram den äldre bebyggelsen som finns kvar i centrum. De senaste åren har uteserveringarna blivit mer och mer permanenta och i flera fall döljer de fasaderna på äldre bebyggelse.

1903 fick Halmstad sin första fasta brandkår då det gamla fattighuset vid Lilla Torg byggdes om till brandstation efter ritningar av stadsarkitekt Sven Gratz. Sju brandmän och en mathållerska anställdes. Brandmännen var tvungna att bo på brandstationen och de arbetade under en militär disciplin. För transporter hade man några vagnar, fyra hästar samt en stegbil med en 12 meter lång stege. Dessa vagnar stod beredda innanför de halvrunda portana på brandstationen. Brandstationens fasad har varit den mest iögonenfallande och karakteristiska fasaden på Lilla Torg. I 114 år har man gått på Bankgatan mellan Storgatan och Köpmansgatan och sett brandstationens fasad, även om den de senaste åren sommartid varit delvis skymd av uteserveringens markiser. Men nu har portarna helt dolts bakom en utbyggnad och man kan inte längre se att det en gång i tiden varit en brandstation, och den äldre bebyggelse Halmstadborna vill se bevarad enligt kommunens enkät har man dolt.

Ordföranden har ordet

Vi får hoppas man på kommunen tar till sig vad Halmstadborna tycker i enkäten och att man när det tillfälliga bygglovet går ut i augusti 2018 åter kan få se den q-märkta fasaden med portarna till brandstationen.

Till sist vill jag också tacka Margit Asterling som skänkt Gamla Halmstad pengar till en fond till Stig Asterlings minne. Stig var under mer än 20 år styrelseledamot i Gamla Halmstad och många i föreningen har säkert åkt med på någon av alla de bussresor som Stig var med och organiserade för Gamla Halmstads räkning.

Sven Johansson

När elen kom till Halmstad

Och nu hade Alfred äntligen fått igång elektricitetsföreningen. När någon tid förgått ännu, så behövde man inte längre treva sig fram i skummet med sina blecklampor och lyktor. Det skulle bli ett sådant klart och rent lyse i bygden, att själva den mörkaste vinternatt skulle bli som ljusan sommardag. Ur ”De knutna händerna” av Vilhelm Moberg.

För många Halmstadbor (och nyinflyttade i stan) är det cirka 100 år sedan det elektriska ljuset kunde upplevas på gatorna eller i hemmen.

Det var säkerligen ett fantastiskt ögonblick när de första gången såg eller tände elljuset.

Kanske har ni själva eller genom era far- och morföräldrar fått veta om ett sådant mirakelögonblick. Kanske finns det efterlämnade anteckningar, dagböcker eller egna berättelser om elljusets märkvärdigheter.

Dessa minnen får gälla staden eller den landsbygd runtom som senare inkorporerats i Halmstad.

De kan t ex gälla intryck från någon av nedan nämnda elföreningar, vilkas arkiv tyvärr inte påträffats (det finns väldigt lite uppgifter tillgängliga):

Fammarps Elektriska förening (i Söndrum), Fjällalunda Energiförening (i Holm), Elföreningen Karolineborg (i Halmstad), Kjellstorps Energiförening (i Holm), Slangemöllans Elektriska Förening, Söndrums och Trottabergs Elektriska Förening (invid Söndrum), Tiarps Elektriska Energiförening (öster om Gullbrandstorp), Tylösands Elektriska Förening.

Sven-Olof Olsson

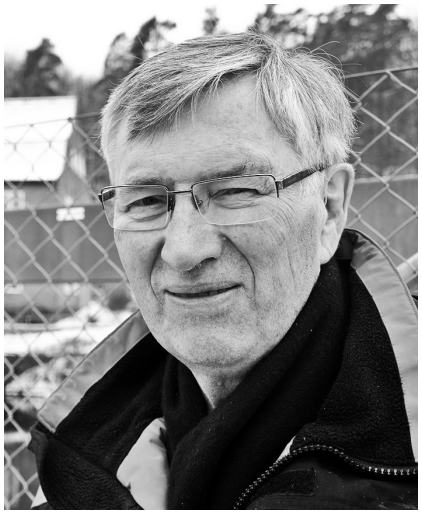

Foto: Stefan Gustafsson

Sven-Olof Olsson som har skrivit böckerna om ”Jutan” i Oskarström och Waco i Halmstad forskar nu om när elen kom till Halmstad.

Hör av er till Gamla Halmstad
med era uppgifter om det förunderliga!

info@gamlahalmstad.se
035-21 40 40

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Ahlberg, Inger, Halmstad
Ahlberg, Ulrika, Halmstad
Ancar, Annika, Halmstad
Andersson, Birgitta, Mellbystrand
Andersson, Lennart, Billdal
Andersson, Tommy, Halmstad
Andrén, Lennart, Halmstad
Aronson, Stefan, Halmstad
Backe Arvidsson, Iréne, Halmstad
Bengtsson, Tom, Halmstad
Berg von Linde, Acke, Halmstad
Berg, Jan, Halmstad
Berger, Ylva, Halmstad
Bergman, Annika, Göteborg
Bergman, Iréne, Halmstad
Bjarneborg, Dan, Halmstad
Björk, Anna, Halmstad
Borgman, Lars, Halmstad
Brödjegård, Nanne, Nynäshamn
Cardmarker, Elisabeth, Halmstad
Carlsson, Thorbjörn, Halmstad
Ceverinsson, Fredrik, Steninge
Dahlqvist, Bertil, Halmstad
Darwall, Gunilla, Hunnebostrand
Degerlund, Paul, Halmstad
Ebbeståhl, Ann-Kristin, Halmstad
Ekberg, Hans, Halmstad
Ellingsen, Fay, Ängelholm
Elmberg, Kjell, Laholm
Engvall, Ola, Halmstad
Eriksson, Ann-Christine, Gullbrandstorp
Fredriksson, Jonas, Halmstad
Frisk, Lars, Halmstad
Gramby, Ove, Halmstad
Gustafsson, Ulf, Halmstad
Gärtne, Ann-Gerd, Helsingborg
Hackberg, Christer, Halmstad
Haglund, Tommie, Halmstad
Hammer, Agneta, Halmstad
Hansson, Mikael, Halmstad
Heijel, Pontus, Halmstad
Heijel, Tove, Malmö
Hellring, Britt-Inger, Halmstad
Hirvelä, Ari, Slöinge
Holgersson, Stellan, Halmstad
Holm, Ulf, Halmstad
Holmsten, Kerstin, Halmstad
Hyll, Tommy, Halmstad
Hällström, Elisabeth, Halmstad
Högberg, Christer, Halmstad
Jacobsson, Christer, Halmstad
Jeppesen, Britt, Söderbärke
Johansson, Anders, Halmstad
Johansson, Bo, Halmstad
Johansson, Britt, Torup
Johansson, Christer, Halmstad
Johansson, Fredrik, Mölndal
Johansson, Jaana, Gullbrandstorp
Johansson, Lena, Halmstad
Johansson, Peter, Ugglarp
Johansson, Ulla, Halmstad
Johansson, Ulla, Halmstad
Jonstad, Markus, Halmstad
Josefsson, Ulf, Halmstad
Järnliden, Bengt, Halmstad
Jönsson, Christer, Halmstad
Jönsson, Ingemar, Åled
Jönsson, Sol-Britt, Halmstad
Jörgensen, Birgitta, Halmstad
Karlsson, Andreas, Halmstad
Karlsson, Simon, Halmstad
Karlsson, Svante, Halmstad
Karlstrand, Ambjörn, Halmstad
Kihlberg, Kajsa, Laholm
Kjellström, Bo, Gullbrandstorp
Körling, Eva, Halmstad
Larsson, Helena, Oskarström
Larsson, Karl-Olov, Mellbystrand
Larsson, Laila, Steninge
Larsson, Peter, Halmstad
Lindell, Kerstin, Västerhaninge
Lindqvist, Lars, Gullbrandstorp
Lindvall, Eva, Halmstad
Losman, Ann-Marie, Halmstad
Lundberg, Björn, Halmstad
Lundborg, Martin, Stockholm
Lundquist, Göran, Gullbrandstorp
Lundqvist, Ingrid, Kullavik
Lönn, Stefan, Halmstad
Malmberg, Lena, Halmstad
Mitterer, Harald, Halmstad
Möller, Ann-Margreth, Halmstad
Nelson, Nils-Göran, Halmstad
Nidsjö, Anders, Halmstad
Nidsjö, Anton, Halmstad
Nielsen, Tommy, Halmstad
Nilsbert, Inga-Lill, Halmstad
Nilsdotter, Gunilla, Halmstad
Nilsson, Bertil, Halmstad
Nilsson, Birgitta, Halmstad
Nilsson, Frida, Stockholm
Nilsson, Leif, Halmstad
Nilsson, Mia, Halmstad
Nilsson, Nils Anders, Gullbrandstorp
Nilsson, Ulf, Halmstad
Nilvö, Lennart, Halmstad
Nordén, Hans, Halmstad
Nyström, Robert, Halmstad
Nätblom, Yvonne, Halmstad
Olofson, Bo, Halmstad
Ottosson, Göran, Halmstad
Parck, Eva, Halmstad
Persson, Fredrik, Stockholm
Petersson, Carl, Lund
Petersson, Johanna, Halmstad
Rosén, Jan, Haverdal
Schönbeck, Elisabeth, Halmstad
Sjöstedt, Nils, Halmstad
Skoglund, Per, Halmstad
Skoglund, Stig, Eldsberga
Spiik, Torvald, Halmstad
Starast, Mikael, Halmstad
Stillborg, Andreas, Malmö
Strömberg, Bo, Halmstad
Svensson, Anita, Oskarström
Svensson, Gunvor, Halmstad
Svensson, Johan, Kvibille
Svensson, Magnus, Gullbrandstorp
Thornberg, Gunnar, Halmstad
Tullberg, Elisabeth, Halmstad
Wachter Jönsson, Mariann, Haverdal
Wahlbeck, Gunnel, Halmstad
Walan, Rebecka, Hägersten
Wallin, Stefan, Åled
Vallås bibliotek, Halmstad
Welin, Olle, Västerås
Wessberg, Roger, Halmstad
Wiberg, Anne, Halmstad
Winstrand, Björn, Göteborg
Åhslund, Anna Pia, Halmstad
Öberg, Klas, Göteborg
Österby, Krister, Halmstad
Östlund, Henrik, Halmstad

Hemsidan

Titta gärna in på Gamla Halmstads hemsida. www.gamlahalmstad.se Vår ambition är att ständigt uppdatera den så att innehållet fortlöpande förnyas.

Stödjande medlemskap

Anhörig till medlem kan bli stödmedlem. Sätt in 50 kr på bg: 308-5081. Årsbok och HalmstadBudet erhålles genom den anhörige.

HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare.
Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.
Layout: Christel Ek.

Tryck: Happy Print/HP Marketing i Halmstad AB.
FGH, Fredsgatan 5, 302 46 Hstd.Tel: 035-21 40 40.
Hemsida: www.gamlahalmstad.se
E-post: info@gamlahalmstad.se
Kansliet är öppet månd–fredag 9–14.